

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

Rekenkamer Maastricht
t.a.v. de heer T. Dreuw, (wnd) voorzitter
Postbus 1992
6201 BZ MAASTRICHT

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht
WWW.GEMEENTEMAASRICHT.NL

ONDERWERP
Opvolging aanbevelingen rekenkamer inzake
DoeMee-onderzoek 2021 naar de praktijk van de
Wob

DATUM
04 april 2023

BIJLAGEN

BEHANDELD DOOR
IMM (Iris) Schols, JLCM (John) Janssen

DOORKIESNUMMER
043 - 350 4354

ONZE REFERENTIE
250477

E-MAILADRES
Iris.Schols@maastricht.nl

FAXNUMMER
043 - 350 4230

UW REFERENTIE
TD/MH 23-104

Geachte heer Dreuw,

De Rekenkamer Maastricht heeft in 2021 geparticipeerd in het zogenoemde 'DoeMee-onderzoek' georganiseerd door de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers & Rekenkamercommissies (NVR). Thema van onderzoek was de praktijk van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob).

De centrale vraag van het onderzoek luidde:

Hoe geven decentrale overheden vorm aan de afhandeling van Wob-verzoeken, in hoeverre gebeurt dit rechtmatig, hoe wordt hierover verantwoording afgelegd, hoe is actieve openbaarmaking geregeld en hoe verhoudt zich dat tot de eisen die de Wet open overheid (Woo) straks gaat stellen?

Op 9 mei 2022 heeft u de raad via een rekenkamerbrief geïnformeerd over de belangrijkste conclusies van dit onderzoek, op landelijk niveau en voor de gemeente Maastricht. Ook formuleerde u in uw brief een aantal aanbevelingen voor de gemeenteraad van de gemeente Maastricht. Ondanks het ontbreken van een reactie van de raad hierop wil het college u graag meenemen in de stand van zaken met betrekking tot de aanbevelingen. Vandaar dat deze brief ook naar de raad wordt gestuurd.

Het college heeft op 7 juni 2022 een raadsinformatiebrief verzonden naar de raad waarin wij reageerden op de in uw rekenkamerbrief geformuleerde conclusies en aanbevelingen. Op 13 maart jl. ontvingen wij van u een brief met het verzoek aan te geven hoe wij de in uw rekenkamerbrief geformuleerde aanbevelingen nadien hebben opgepakt. In voorliggende brief reageren wij op dit verzoek.

Aanbeveling 1 rekenkamer

Vraag het college om op centraal niveau kenmerken vast te leggen van de verzoeken om documenten openbaar te maken.

Reactie op aanbeveling 1

De aanbeveling van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers & Rekenkamercommissie (NVR) om op centraal niveau de kenmerken vast te leggen past in visie/organisatie ontwikkeling van de gemeente Maastricht om de bedrijfsvoering te optimaliseren. Vandaar dat we deze werkwijze vanaf de invoering van de Woo hebben gehanteerd. Het beschikken over gestructureerde informatie horend bij verzoeken tot het openbaar maken van documenten is essentieel, willen we inzicht kunnen krijgen in de kwantiteit en kwaliteit van ons handelen bij die verzoeken.

Per 1 mei 2022, de dag dat de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) is vervallen en de Wet open overheid (Woo) gedeeltelijk in werking is getreden, worden alle Woo-verzoeken in onze gemeente vastgelegd in een zaaksysteem Djuma. Het maakt daarbij niet uit of het Woo-verzoek is binnengekomen via de mail, als fysiek poststuk of als digitaal Woo-verzoek. Het systeem maakt het mogelijk om op ieder moment informatie omtrent aard en aantallen van Woo-verzoeken in beeld te brengen. Daarnaast helpt het systeem bij het opvolgen van termijnen en archiveren.

Aanbeveling 2 rekenkamer

Laat u door het college informeren over de aanpassingen die ingevoerd zijn of zullen worden als gevolg van de inwerkingtreding van de Wet open overheid (Woo) voor zowel de passieve als de actieve openbaarheid.

Reactie op aanbeveling 2

De Woo verplicht gemeenten diverse typen documenten actief openbaar te maken via een door het rijk ontwikkeld platform (zodra hiervoor gereed). Het gaat hierbij niet alleen om de reeds genoemde Woo-verzoeken, maar ook om wet- en regelgeving, organisatiegegevens, raadsstukken, bestuursstukken, stukken van adviescolleges, convenanten, jaarplannen en – verslagen, onderzoeken, beschikkingen en klachten.

Een nog te ontwikkelen platform met overheidsinformatie zal volgens verwachting verwijzen naar de plek waar de overheidsorganisatie haar informatie openbaart. Deze verplichting wordt gefaseerd ingevoerd (bij koninklijk besluit), om organisaties de tijd te gunnen de openbaarmaking van deze categorieën in te richten.

In de gemeente Maastricht wordt gewerkt met het ambitieniveau basis. Dit betekent dat de gemeente de wettelijke fasering van de Woo volgt. Voor elke fase worden de documenten uit het betreffende categorie vanaf de wettelijke verplichte datum actief openbaar gemaakt. De gemeente voldoet dan aan het wettelijk verplicht openbaar maken van overheidsstukken, opgenomen in artikel 3.3 van de Woo. Daarnaast maakt de gemeente al een aantal extra stukken actief openbaar waarvoor openbaarmaking (nog) niet wettelijk is verplicht. Denk o.a. wet en regelgeving, organisatiegegevens, collegestukken en raadsstukken.

De implementatiestrategie van de gemeente Maastricht komt in hoofdlijnen erop neer dat we de landelijke lijn volgen. Dit betekent dat op dit moment nog geen tijdpad voor alle informatiecategorieën is vastgelegd. Mede door het ontbreken van een koninklijk besluit (BK) en het realiseren van een landelijk platform dan wel een alternatief.

Bij stap 1 is de categorie Wet en regelgeving openbaar gemaakt via overheid.nl. Deze fase is succesvol afgerond.

Bij stap 2 is door de landelijk overheid besloten om de volgende informatiecategorieën ter hand te nemen:

1. bereikbaarheidsgegevens van het bestuursorgaan en wijze waarop een verzoek om informatie kan worden ingediend (Artikel 3.3, eerste lid, onderdeel e, van de Woo);
2. vergaderstukken van vertegenwoordigende lichamen van decentrale overheden (Artikel 3.3, tweede lid, onderdeel c, van de Woo);
3. convenanten (Artikel 3.3, tweede lid, onderdeel f, van de Woo);
4. Woo-verzoeken, inclusief de schriftelijke beslissingen op die verzoeken en de daarbij verstrekte informatie (Artikel 3.3, tweede lid, onderdeel i, van de Woo)

Stap 3 ev. betreft de oplevering van de andere categorieën

Projectgroep en Woo-coördinator

De interne ambtelijke projectgroep Woo, waar ook de griffie in participeert, richt zich op het zetten van stappen die te overzien en beheersbaar zijn en die op zichzelf meerwaarde opleveren, niet alleen doordat meer overheidsinformatie vindbaar wordt, maar ook doordat praktijkervaring wordt opgedaan

met de aansluit- en aanleverprocedure aan het wettelijk verplichte platform. Dat betekent dat er nu eerst gewerkt wordt aan de categorieën in stap 2. De ervaringen die daarbij worden opgedaan worden meegenomen naar de volgende openbaar te maken categorieën. Dit zorgt voor focus en een lerende aanpak. Ook ten aanzien van het verduidelijken en aanscherpen van de processen en afspraken rondom geheimhouding i.r.t. de relevante artikelen van de Woo vindt nauwe samenwerking plaats tussen organisatie en griffie.

Inmiddels is ook de functie van Woo- coördinator ingevuld. Dit betreft een wettelijke taak. Omdat deze functionaris ook voor de raad werkzaam zal zijn, is het presidium meegenomen in het traject van besluitvorming.

De functie van Woo-coördinator is in het leven geroepen om vragen te beantwoorden over de beschikbaarheid van overheidsinformatie waarnaar de vrager op zoek is. De Woo-coördinator helpt burgers, journalisten en wetenschappers te overzien welke informatie aanwezig is bij het bestuursorgaan, ook als die nog niet openbaar is omdat een beoordeling nog niet heeft plaatsgevonden. Daarnaast is de Woo-coördinator ook behulpzaam aan betrokkenen bij het opstellen van een verzoek om informatie. Zij gaat na welke informatie precies wordt gevraagd en is belast met een actieve voorlichtingsfunctie. Daartoe moet zij heel goed op de hoogte zijn van de informatie, die de organisatie in beheer heeft. De-juridificeren is daarbij van belang. Laagdrempeligheid en klantvriendelijkheid dienen voorop te staan.

Wij hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris,

G.J.C. Kusters

De Burgemeester,

J.M. Penn-te Strake

Afschrift aan:

Gemeenteraad Maastricht